

Aluesuunnittelu/Tanja Lamminmäki

ELY-keskuksen Vesihuoltopalvelut -yksikkö

ESAELY/988/2023

Lausunto Uudenmaan vesihuollon alueellisesta yleissuunnitelmasta

ELY-keskuksen Vesihuoltopalvelut -yksikkö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Uudenmaan vesihuollon alueellisesta yleissuunnitelmasta. Suunnitelmassa tarkastellaan vedenhankinnan, käsittelyn ja jakelun sekä jätevesien johtamisen ja käsittelyn tarpeita koko Uudenmaan alueella ja esitetään ratkaisut kyseisten toimintojen turvaamiseksi ja toimintavarmuuden vahvistamiseksi tulevaisuudessa. Tarkastelun tavoitevuosi on 2050. Tavoitteena on ollut myös tunnistaa mahdollisuuksia vesihuoltotoimijoiden yhteistyön edistämiseen sekä laitosrakenteen kehittämiseen kestävän vesihuollon turvaamiseksi.

Uudenmaan liitto toteaa, että Uudenmaan vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma on laadittu hyvin ja tarjoaa suunnitelmavaihtoehtoja kasvavan Uudenmaan vesihuollon tulevaisuuden tarpeisiin. Yleissuunnitelma toteuttaa Uudenmaan vesihuoltostrategian tavoitteita toimintavarmuuden vahvistamisesta, sekä yhteistyö- ja organisaatiomallien syventämisestä.

Yleissuunnitelman laadinnan lähtötietona on käytetty vuonna 2023 valmistunutta Uudenmaan vesihuollon nykytilaselvitystä, jossa on tunnistettu vesihuollon keskeisimmät kehittämistarpeet. Nämä kehittämistarpeet ovat olleet yleissuunnitelman tarkastelun keskiössä, erityisesti riskienhallinnan ja varautumisen, yhteistyön kehittämisen sekä verkostojen saneerausinvestointien osalta. Pienemmälle huomiolle on jäänyt mm. kiertotalous ja vihreän siirtymän mahdollisuudet.

Kaiken kaikkiaan Uudenmaan vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma antaa hyvät lähtökohdat vesihuollon kehittämiseksi Uudellamaalla. Uudenmaan liitolla on kuitenkin muutamia kehittämissuunnitelmien viimeistelyyn.

Yleissuunnitelman luku *Suunnitelmaratkaisu* on yksi suunnitelman keskeisimmistä luvuista. Kyseiseen lukuun on koottu ehdotukset vedenhankinnan ja -jakelun, sekä jätevesien viemäroinnin ja käsittelyn osalta tiivistetyssä muodossa. Esitämme, että luvun viimeistelyyn tulisi kiinnittää erityistä huomiota ja pyrkiä selkeämpään esittämistapaan.

Vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma on luonteeltaan teknistaloudellinen ja siinä on tunnistettu väestönkasvun aiheuttamat tarpeet vesihuollon kapasiteetin kasvattamiselle ja turvaamiselle, sekä toimenpiteiden mahdolliset kustannusvaikutukset. Tehtävänannon rajaus on ollut selkeä, ja suunnitelma vastaa sille asetettuihin tavoitteisiin. Tulevaisuuden mahdollisia kehityskulkuja ja niiden vaikutuksia vesihuoltoon olisi kuitenkin voinut sivuta suunnitelmassa laajemminkin kuin vain väestönkasvun osalta. Esimerkiksi vihreän siirtymän hankkeet voivat olla luonteeltaan hyvin vesi-intensiivisiä. Vihreää siirtymää ja muita tulevaisuuden mahdollisia ilmiöitä olisi voinut käsitellä esimerkiksi vaikutusten arvioinnin yhteydessä ja mahdollisina epävarmuustekijöinä.

Vaikutusten arvioinnista (liite 5) liitto toteaa vielä, että arviointi oli laadittu varsin pintapuolisesti ja on pääosin suunnitelmaratkaisuiden kuvailua ja vertailua kuin vaikutusten arviointia. Suunnitelman vaikuttavuuden arvioinnin syventämistä ja tarkentamista on tarpeen harkita.

Mari Siivola
aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Jakelu

Etelä-Savon ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo